

Baroda High School, ONGC-Primary Section

First time exam assignment Morning Shift (2023-24)

Std: VII

Subject: Sanskrit

Date: 22/09/2023

- The worksheet has been made according to Term I syllabus.
 - It is a blueprint example of types of questions that can be asked during the exams.
 - Students have to attempt all the questions in their notebook(if required)
- It is just revision and does not have relevance to the actual paper, so thoroughly

Write the English meaning of following words

1. क्रयः, क्रयणम्	purchase
2. वित्तकोषः, वित्तकोषम्,	bank
3. लुण्ठनम्	robbery
4. प्रतिशतम्	percent
5. आपणिकः	shopkeeper
6. नीडे -	in the nest.
7. निवससि -	live.
8. सुखेन -	happily, easily.
9. डयसे -	(you) fly.
10. मधुराणि फलानि -	sweet fruits.
11. खादसि -	(you) eat.
12. धावनाङ्कफलकम् -	scoreboard.
13. क्रीडकः -	player.
14. क्रीडा -	game, here turn.
15. दलम् -	Team.
16. कति -	How many.
17. सम्यक् -	very good.
18. आपणिकः -	Shopkeeper
19. क्रीणात् -	Buy
20. पञ्चाशत् -	Fifty
21. दृष्ट्वा -	See
22. दंशनस्वभावः -	Biting nature
23. चौरद्वयम् -	Two thieves
24. आगत्य -	Having come

Write the following Sanskrit words in numbers

1. चतुर्दश -	१४
2. सप्तविंशतिः -	२७
3. त्रयस्त्रिंशत् -	३३
4. अष्टचत्वारिंशत् -	४८
5. नवदश -	१९
6. अष्टात्रिंशत् -	३८
7. पञ्चचत्वारिंशत् -	४५
8. सप्तदश -	१७
9. चतुर्दश	१४
10. पञ्चविंशतिः	२५
11. षट्चत्वारिंशत्	४६
12. अष्टात्रिंशत्	३८
13. चत्वारिंशत्	४०
14. 'षोडश'	१६
15. सप्तविंशतिः	२७

25. कृत्रिमदन्तावलिः -	Artificial denture
26. प्रतिशतम् -	Percent
27. परीक्षणम् -	Test

True false

1. चटकः गृहे निवसति। [X]	1. अजा स्वस्य पुत्रीं वदति। [X]
2. चटकः मधुराणि फलानि खादति। [✓]	2. शिशुः अजायाः अनुसरणं करोति। [✓]
3. चटकः वने विहरति। [X]	3. शृगालः अजायाः सुकोमलं मांसं खादितुम् इच्छति। [X]
4. बालः एकाकी प्रसन्नः च अस्ति। [X]	4. शृगालः वदति, "भवान् कः? किमर्थं रोदिति ? [✓]
5. चटकः भोजनं स्वीकरोति। [X]	5. शृगालः समस्यां ज्ञात्वा अति करुणतया वदति। [✓]
6. चटकः चि - चि, चि रटति। [✓]	6. अजा शृगालस्य परिचिता अस्ति। [X]
	7. "Dear, where are you going with this one?" [✓]
	8. "Dear, never trust a stranger." [✓]
	9. The fox attacks on the goat. [X]

Fill in the blanks with proper words :

- चटकः वदति।
- मातापितराविह मम न
- चटकः स्वीकरोति।
- चटकः पिबति।
- त्वं पुनरपि चि, चि, चि।
- तव मामपि पाठय।

उत्तरः 1. चि, चि 2. स्तः 3. चणकम् 4. नीरम्
5. रट 6. भाषाम्

- आपणिकः- (ग्राहकं प्रति) एतत् यन्त्रं
- तर्हि द्वे यन्त्रे ददातु।
- गृहपाठलेखने मम पिता अपि करोति।
- एतस्य स्वभावस्य परीक्षणम् भविष्यति।
- श्वः वार्ताम् आगमिष्यति एव।
- आवयोः एका एव अस्ति।

उत्तरः

1. क्रीणात् 2. कृपया 3. सहायतां / सहायताम् 4. अधुना
5. वर्तमानपत्रे 6. कृत्रिमदन्तावलिः

Join the following words :

1. खिन्नः + अहम् - खिन्नोऽहम्
2. मधुर + आलापम् - मधुरालापम्
3. न + अस्ति - नास्ति
4. पुनः + अपि - पुनरपि
5. मातापितरौ + इह - मातापितराविह
6. माम् + अपि - मामपि

Write synonyms of the following Sanskrit words :

1. विहगः = खगः, पक्षी
2. मधुरम् = मिष्टम्, मञ्जु
3. गगनम् = आकाशम्, खम्
4. माता = जननी, अम्ब
5. पिता = जनकः, तातः
6. समीपम् = निकटम्, अन्तिकम्
7. भाषा = वाणी, वाचा
8. अल्पम् = न्यूनम्
9. कृपा = करुणा, दया
10. छात्रः = विद्यार्थी
11. दृष्ट्वा = ईक्षित्वा
12. सहायता = साहाय्यम्
13. पिता = जनकः
14. श्वानः = कुक्कुरः
15. स्वभावः = प्रकृतिः
16. चोरः = चौरः, स्तेनः
17. गृहम् = भवनम्, सदनम्

Write opposite Sanskrit words of the following words:

1. सुखम् X दुःखम्	1. क्रयः X विक्रयः
2. मधुरम् X तिक्तम्, कटु	2. योग्यम् X अयोग्यम्
3. विमलम् - अविमलम्	3. अल्पम् X अनल्पम्, प्रभूतम्
4. खिन्नः X प्रसन्नः	4. दोषाः X गुणाः
5. अस्ति X नास्ति	5. उदयः X अस्तः
6. समीपम् X दूरम्	6. भयम् X अभयम्
7. मित्रम् X अमित्रम्, अरिः	7. अधुना X पश्चात्

	8. प्राप्तम् X अप्राप्तम्
9. व्यर्थम् X सार्थकम्
10. श्वः X ह्यः, अद्य
11. ज्ञानम् X अज्ञानम् |
|--|--|

Complete the verses :

- (१) नीडे निवससि खलु वारयिता।।
 (२) चणकं स्वीकुरु तव भाषाम्।।

8. Arrange the following sentences in the order of the events :

9. (१) “पुत्र, अपरिचितस्य उपरि कदापि विश्वासः नैव कर्तव्यः।”
 (२) अजाशिशुः शृगालेन सह गच्छति ।
 (३) पुत्र, अहं बहिः गच्छामि।
 (४) शृगालः शिशुं पश्यति ।
 (५) “चिन्ता मास्तु, अहं मातुः समीपं नेष्यामि।”
 (६) शिशुमुखात् घटनां श्रुत्वा अजा क्रुध्यति ।
 उत्तरः 3 , 4 , 5 , 2 , 6 , 1

Answer the following questions in one sentence each in Sanskrit :

प्रश्न 1. चटकः किं कूजति / वदति?

Answer: चटकः चिदै चि, कूजति / वदति

प्रश्न 2. चटकः कुत्र निवसति?

Answer: चटकः नीडे निवसति

प्रश्न 3. चटकः सुखेन किं करोति?

Answer: चटकः सुखेन डयते।

प्रश्न 4. चटकः किं खादति?

Answer: चटकः मधुराणि फलानि खादति।

प्रश्न 5. चटकः कुत्र विहरति?

Answer: चटकः विमले विपुले गगने विहरति

प्रश्न 6. चटकः किं स्वीकरोति?

Answer: चटकः चणकं स्वीकरोति ।

प्रश्न 7. चटकः किं पिबति?

Answer: चटकः नीरं पिबति

प्रश्न 8. मासे कति दिनानि सन्ति?

उत्तर: मासे त्रिंशत् एकत्रिंशत् वा दिनानि सन्ति।

प्रश्न 9. वर्षे कति मासाः सन्ति?

उत्तर: वर्षे द्वादश (१२) मासाः सन्ति।

प्रश्न 10. नीलेशः किं पश्यति?

उत्तर:नीलेशः क्रिकेटदलस्य धावनाङ्कफलकं पश्यति।

प्रश्न 11.अजाशिशुः किमर्थं रोदिति?

उत्तर:अजाशिशुः वने मार्गं विस्मरति, अतः रोदिति।

प्रश्न 12. कः अजाशिशुं पश्यति?

उत्तर:शृगालः अजाशिशुं पश्यति।

प्रश्न 13. शृगालः अजाशिशुं किं वदति ?

उत्तर:शृगालः अजाशिशुं वदति, "भवान् कः? किमर्थं रोदिति?"

प्रश्न 14. अजाशिशुः शृगालं किं वदति?

उत्तर: अजाशिशुः शृगालं वदति, "अहं भवन्तं न जानामि।"

प्रश्न 15. अजा स्वस्य पुत्रं किं वदति?

उत्तर:अजा स्वस्य पुत्रं वदति, "पुत्र, अहं बहिः गच्छामि। अहं शीघ्रम् आगच्छामि। अत्र एव तिष्ठतु।"

प्रश्न 16. "चिन्ता मास्तु, अहं मातुः समीपं नेष्यामि।" इदं वाक्यं कः कं वदति?

उत्तर: "चिन्ता मास्तु, अहं मातुः समीपं नेष्यामि।" इदं वाक्यं शृगालः अजाशिशुं वदति।

प्रश्न 17. शृगालः कीदृशः अस्ति?

उत्तर: शृगालः वञ्चकः अस्ति।

प्रश्न 18. शृगालेन अजाशिशुः कः वृक्षः दृश्यते?

उत्तर:शृगालेन अजाशिशुः एकः पिप्पलवृक्षः दृश्यते।

प्रश्न 19. अजाशिशुः केन सह गच्छति?

उत्तर:अजाशिशुः शृगालेन सह गच्छति।

प्रश्न 20.आपणिकः ग्राहकं प्रति किं वदति?

उत्तर:आपणिकः ग्राहकं प्रति वदति, "एतत् यन्त्रं क्रीणातु क्रयणयोग्यम् अस्ति।"

प्रश्न 21.यन्त्रस्य का विशेषता अस्ति?

उत्तर:यन्त्रं ग्राहकस्य पञ्चाशत् प्रतिशतं कार्यभारम् अल्पं करोति, एतत् तस्य विशेषता अस्ति।

प्रश्न 22.द्वितीयः चौरः प्रथमं चौरं किं वदति?

उत्तर:द्वितीयः चौरः प्रथमं चौरं वदति, "व्यर्थश्रमं मा करोतु। श्वः वर्तमानपत्रे वार्ताम् आगमिष्यति एव।

ततः गणनाज्ञानं भविष्यति।

प्रश्न 23.अतिथिः कस्मात् भयम् अनुभवति?

उत्तर:अतिथिः श्वानात् भयम् अनुभवति।

प्रश्न 24.शम्भुनाथस्य पत्नी तस्य भोजनस्य पश्चात् किमर्थं भोजनं करोति?

उत्तर:शम्भुनाथस्य पत्नी तस्य भोजनस्य पश्चात् भोजनं करोति, यतः तयोः एका एव कृत्रिमदन्तावलिः अस्ति।

Answer each of the following questions in one sentence in English:

1. Where does the sparrow live?

Ans The sparrow lives in a nest.

2. In which type of sky does the sparrow fly?

Ans The sparrow flies in the clear, large sky.

3. Why is the child sad ?

Ans: The child is sad because his parents are not at home and he is alone.

4.What does the child say the sparrow to teach ?

Ans.The child says the sparrow to teach its language chin chin chin.

5. Who lived in a forest ?

Ans A goat lived in a forest.

6. Who sees the young one in the way?

Ans The fox sees the young one in the way.

7.What is the specialty in machine ?

Ans:The machine will lessen work load of customers (people) by fifty percent.

8. What does the teacher say after seeing the student's homework ?

Ans After checking the student's homework, the teacher says, there are many mistakes in your homework. Only you do these (mistakes).

9. Why does the owner of the house ask the guest not to be afraid of dog ?

Ans.The owner of the house asks the guest not to be afraid of dog, because it will be the test of its nature now whether it bites or not.

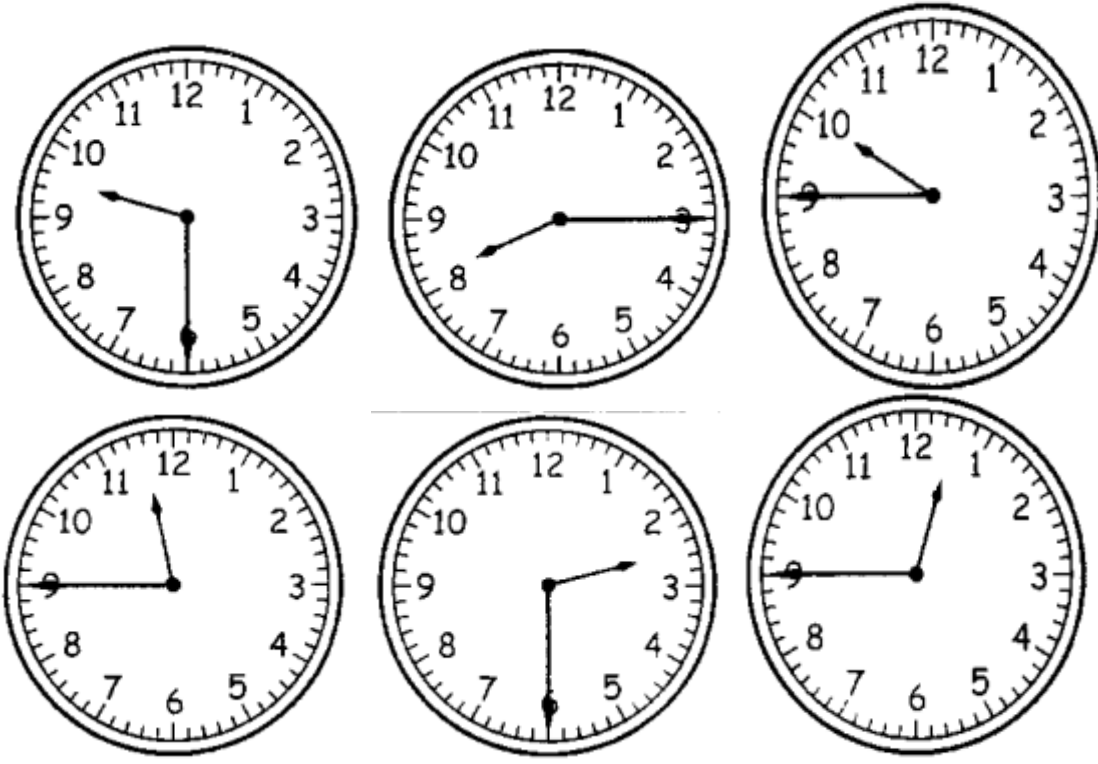
10 Why is the first thief counting money ?

Ans The first thief is counting money because he wants to know how much money they have got.

11. Why does Shambhunath's wife take dinner after he takes his dinner ?

Ans Shambhunath's wife takes dinner after he takes his dinner because they both have only one denture.

Write the time in Sanskrit .

Write the time given below in Sanskrit and Draw the clocks.:

- ३ : ३० - सार्ध-त्रिवादनम्
- १० : १५ - सपाद-दशवादनम्
- ९ : ४५ - पादोन-दशवादनम्
- ६ : ४५ - पादोन-सप्तवादनम्
- ११ : ३० - सार्ध-एकादशवादनम्
- ९ : ०० - नववादनम्
- ८ : ३० - सार्ध-अष्टवादनम्
- ७ : १५ - सपाद-सप्तवादनम्
- २ : ४५ - पादोन-त्रिवादनम्
- ६ : १५ - सपाद-षड्वादनम्

Section 'A'	Section 'B'
(१) "पुत्र, अहं बहिः गच्छामि।"	अजा
(२) "चिन्ता मास्तु, अहं मातुः समीपं नेष्यामि।"	शृगालः
(३) "अहं भवन्तं न जानामि।"	अजाशिशुः

(४) "तत्र भवतः माता अन्विष्यति।"	शृगालः
(५) "अस्य विश्वासः न कर्तव्यः।"	अजा